Zdenko Jecić Nataša Jermen



The Miroslav Krleža Institute of Lexicography, Zagreb, Croatia

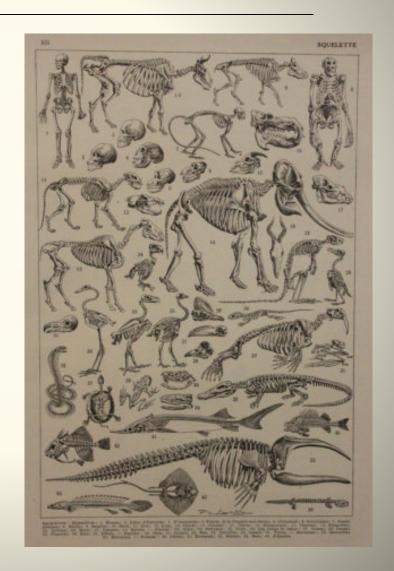
Encyclopedistics Today – The Miroslav Krleža Institute of Lexicography and the Digital Age

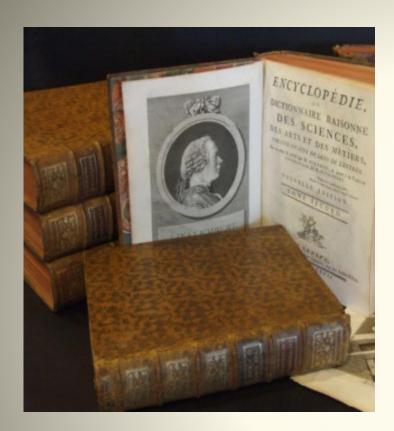
Enciklopedika danas – Leksikografski zavod Miroslav Krleža i digitalno doba



Encyclopaedia...

The term encyclopaedia is generally thought of as indicating a device which systematically organizes knowledge of a known, or knowable world (Featherstone and Venn, 2006)

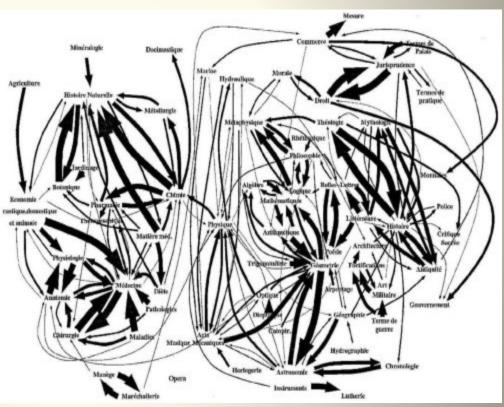




Encyclopédie

D. Diderot and J. d'Alembert
(1751–1772)

Encyclopédie



The *Encyclopédie* cross-reference knowledge map Gilles Blanchard, Mark Olsen (2002)



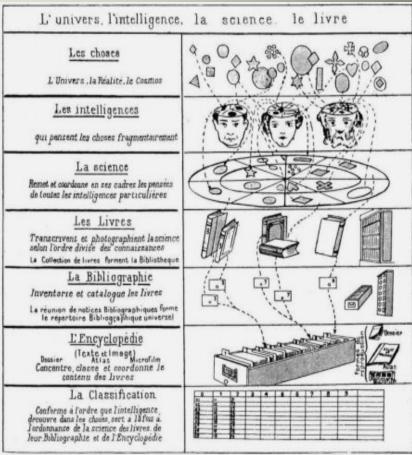
Paul Otlet – *Mundaneum* (1934)

A massive center for documentation and communication, the *Mundaneum* aimed at hosting all human knowledge and facilitating worldwide sharing through the connection of universities, governmental institutions, and individuals.



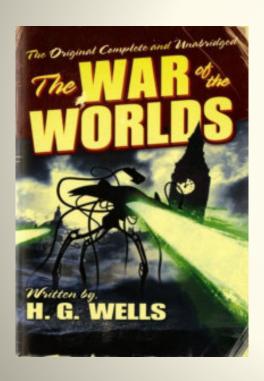
Paul Otlet – *Mundaneum* (1934)

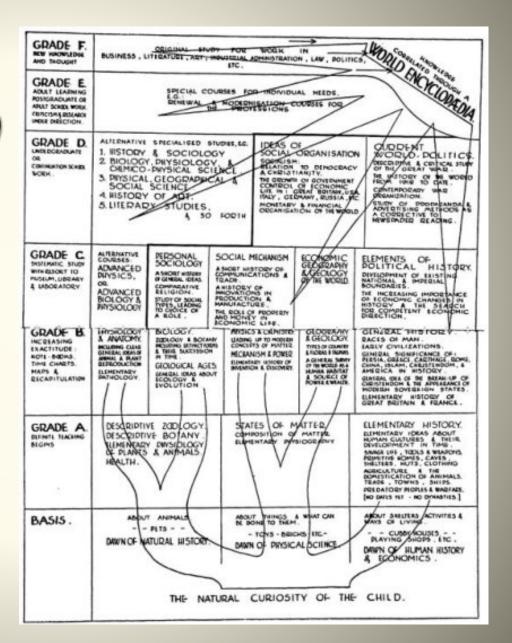




The project would have given shape to democratic accessibility to collective memory and knowledge while materializing an exteriorized, collective mental process.

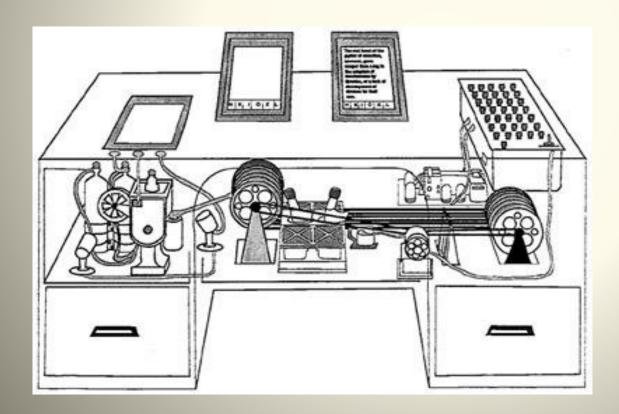
Herbert G. Wells: The World Brain: World Encyclopedia (1936)





Vannevar Bush: Memex (1945)

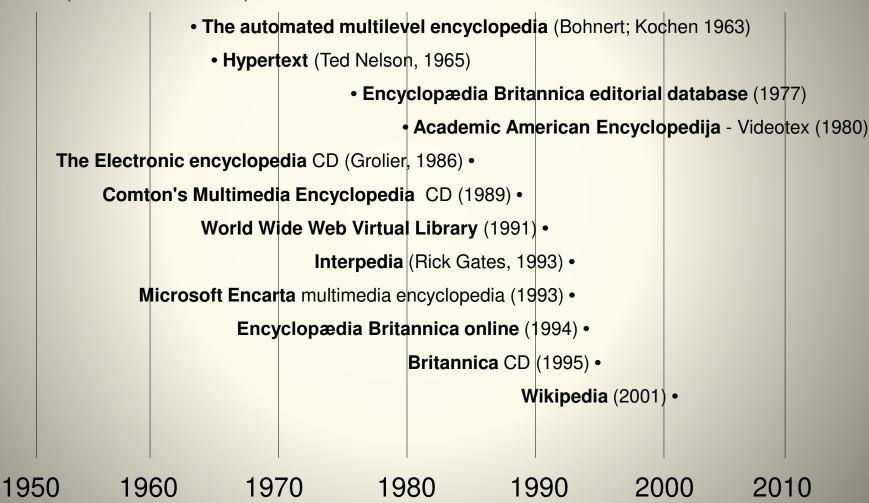
Collective memory machine that would make knowledge more accessible (As We May Think. The Atlantic Monthly, no. 7, Boston 1945., 101-108)





Timeline of the digital encyclopedia history

• Memex (Vannevar Bush 1945)



Encyclopaedias in the Digital Realm

- By providing access to reliable scientifically verified information, professionally edited open access online encyclopaedias play an important role in the struggle against misinformation, and form an important part of research and didactic infrastructure
- Digital technologies changed the epistemic configuration of encyclopaedias, transformed ways of preparing, organising and presenting encyclopaedic knowledge
- Encyclopaedic portals could represent a new concept of encyclopaedias in the digital realm by serving as platforms for data networking and sharing, a sort of 'junction points' that connect diverse digital content on a specific topic



The Miroslav Krleža Institute of Lexicography

- A public institution of special interest for the Republic of Croatia (founded in 1950).
- The only Croatian institution that is systematically engaged in lexicography and encyclopaedistics – the professional and the scientific discipline within the field of information and communication sciences

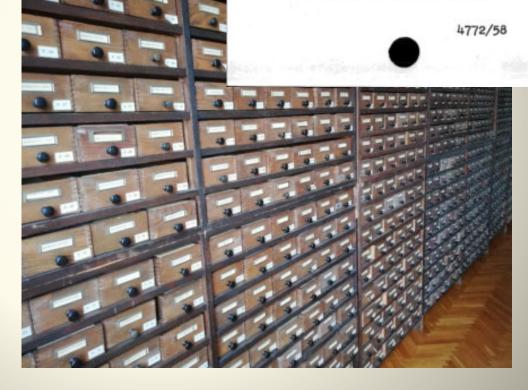
Catalogue of the Retrospective Bibliography of Articles (1950)

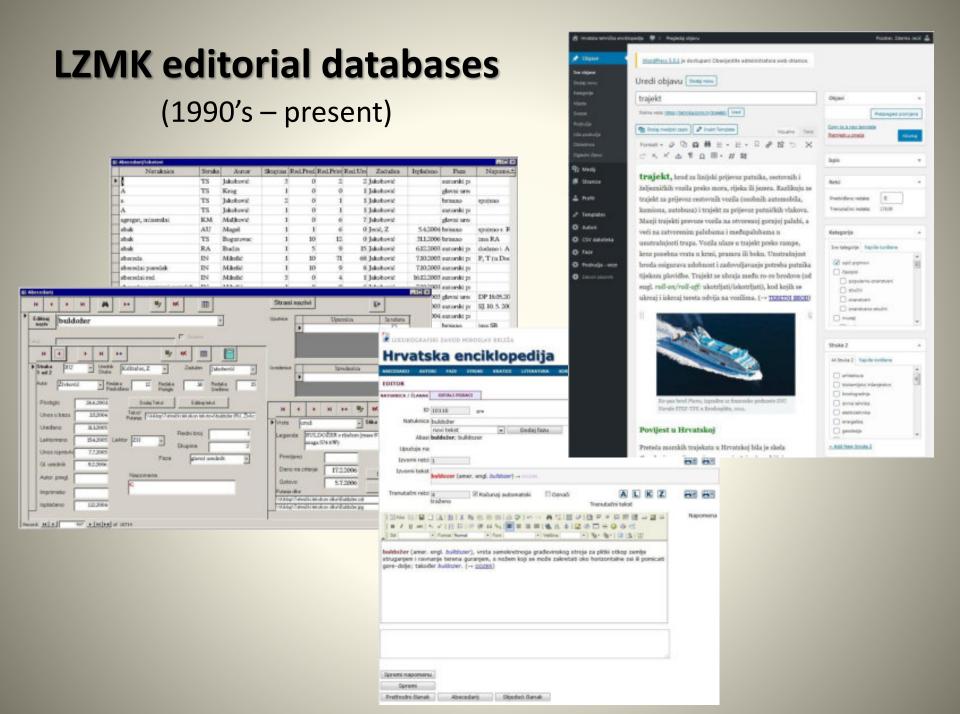
Matiš, Antun Gustav (Sl.) XIII/2

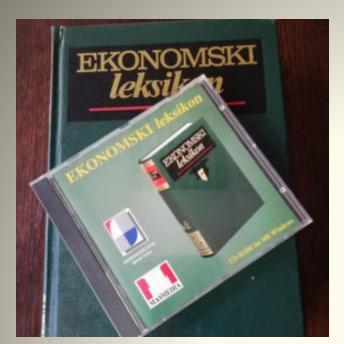
K/RKLEC/, G/ustay/. Nenadmašeni Matoš. Karlo Hžusler: Uspomene na A. G. Matoša. Izdanje Matice Hrvatske, Zagreb 1941./S portretom./ Graničar, I/1942, br. 31, str. 3.

Pisac prema vlastitoj izjavi.

221

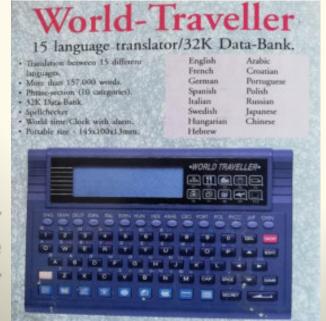


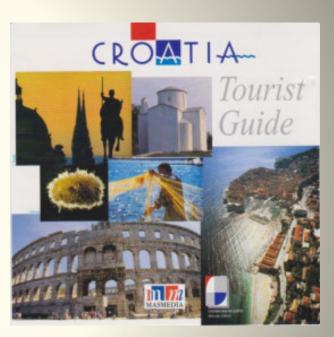




The first digital editions

Lexicon of economy CD_ROM (1995)





Croatia Tourist Guide CD_ROM (2000)

World-Traveller
pocket 15 language
translator
(mid 1990's)

First online editions

enciklopedija.lzmk.hr

Portal of Knowledge (2009)





www.lzmk.hr

VIDI Web Top 100 Contest winner (2011)

Constantly updated online editions: Croatian encyclopedia online

enciklopedija.hr

LIKOVNE

UMUETNOSTI



poljoprivreda mnogo slabije zastupljene u ekonomskoj strukturi grada. Dubrovnik se ističe među

ostalim domaćim turističkim mjestima po tome što je i svjetski najpoznatije hrvatsko turističko središte. Raznobkost mediteranskoga krajolika s blagom mediteranskom klimom koja pogoduje bujnoj

Croatian encyclopedia online (2013–)

- Institute's fundamental edition
- General encyclopedia with a focus on Croatia
- Based on a print edition published in 11 volumes from 1999 to 2009 authored by over 1000 external experts
- More than 70 000 freely available articles
- More than 850 000 monthly visitors (2020)

Croatian Biographical Lexicon

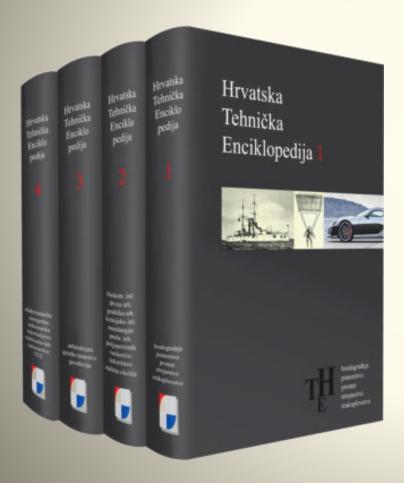


SCHWARZ, David (Schwartz), izumiteli (Keuzthely, 7. XII. 1850 — Beč. 13. I. 1897). U rodnom gradu završio židovsku osnoven školu, a u Županji, kamo se doselio na poč. 1860-la, izučio za trgovca. Od kraja 1870-ih živio u Osijeku, u drugoj pol. 1880-ih s obitelji se nastanio u Zagrebu. Bavio se trgovinom drvenom gradom te kraj Natica podignuo pilanu. U strojarstvu samouk; za duljega oporarka nakon ozijede u požaru u drugoj pol. 1890-ih upoznao se s tehničkom literaturom, ito ga je navelo na zamisao o upravljivoj aerostatičkoj letjelici čvrste konstrukcije s motomim pogonom i kruto ovješenom gondolom mjesto balonske košare. Napustiviš trgovanje, posvetio se konstruiranju zračnoga broda, u izrađbi nacrta kojega mu je pomagao šumarski inženjer J. Pfister. Prvotni planovi vjerojatno su predviđali drveni kostor, no kad je 1889. na Svjetskoj izložbi u Parizu predstavljen aluminij, uočio je njegovu primjenjivost u zrakoplovnoj tehnici te pošao upomati tehnologiju proizvodnje u pogonima tvormičara C. Berga u Lūdenscheidu i Evekingu, napose u svezi s mogućnostima povećanja čvrstoće aluminijskih slitina te spajanja dijelova zakivanjem i lemljenjem. Na poč. 1892. projekt letjelice u Beču je neuspjelo pozudio austrougarskomu Ministarstvu rata, potom ruskomu veleposlanstvu, na preporuku kojega je uz vojnu potporu potkraj godine u Sankt Peterbugu započeo gradnju. S tim u svezi u kolovozu 1892. s Bergom je sklopio ugovor o djelomičnom zajmovnom financiranju, tehničkoj izvedbi i dostavi dijelova, obvezaviti se prinijeti idejni nacrt te nadnirati sklapanje i pokusne letove. Pod njegovim je vodstvom u ljeto 1894. dovršen prvi metalni zračni brod duljine 31 m. mase 2530 kg i obujma 3284 m², no pokusni let u rujnu nije uspio jer je pri punjenju vodikom došlo do pucanja unutarnjih sadijalnih nosača te djelomične implozije i propultanja vanjske aluminijske stijenke, nakon čeza je u nerazjašnjenim okolnostima (navodno pod sumnjom na špijunažu) naprustjo Rusiju, a brod je proglalen neuporabivim te rastavljen. U prosincu 1894. sklopio je novi ugovor - u njem je istaknut kao izumitelj – u kojem je Berga ovlastio za gradnju zračnih brodova za prusku odn. njemačku vladu, ali isključivo pod njegovim tehničkim vodstvom i uz diobu dobiti, što se odnosilo i na nasljednike. Nakon što je 1895. pothvat zadobio potporu oblasti, vojni i Bergovi inženjeri prema njegovim su naputcima stradili nacrte te sastavne dijelove, montirane na berlinskom vojnom vjedbalištu Tempelhofu 1896, u čem je sudjelovalo ljudstvo Odreda zračnih brodova. I drugi brod bio je gotovo u cijelosti izgrađen od aluminija, aerodinamičnoga cilindričnoga oblika sa stožastim prednjim dijelom, duljine 38,32 m. promjera 12 m, mase 3560 kg i obujma 3697 m³. Reletkasti nosači i uzdužni profili tvorili su kostur konstrukcije presvučene aluminijskom ljuskom debljine 0,2 mm, a uz donji dio trupa bila je pričvršćena gondola. Četverocilindrični benzinski motor tipa Daimler od 12.9 koniskih snaga trebao je sustavom prijenosnih remena pokretati četiri propelera (dva bočna i stražnji za potisak i usmjerivanje te jedan izmeđa trupa i gondole za dodatni uzgon), a prorabinata nosivost broda bila je 240 kg (osoba i 130 kg balasta). Pokusno polijetanje u listopadu 1896: nije uspjelo zbog vodika nedostatne čistoće. Kad je zadovoljavajući vodik na poč. 1897. proizveden, Schwarz je iznenada umro te je sporazumno s Bergom njegov udio u poslovnom pothvatu preuzela udovica mu Melanija rod. Kaufmann, po čijem je nalogu prvi javni let izveden 3. XI. 1897. Angažiran mjesto djelatnih letača Odreda zračnih brodova, bivši dočasnik zemaljskoga osoblja strojobravar E. Jagels uzletio je isključivši uzgonski propeler, brod je isprva svladavao protuvjetar od približno 25 km/h, no pod snažnim opterećenjem skliznoli su pogonski remeni pa se Jagels, ingubivlii nadzor nad unjerom kretanja, nadomak četvrti Wilmersdorf odlučio na žumo slijetanje naglim ispultanjem vodika (prema instrumentima, dosegnata je visina od približno 460 m., na kojoj je brzina vjetra bila 45 km/h). Brod je pritom uništen, a on se spanio iskakanjem na maloj visini. Ocjene o uspjehu leta bile su podijeljene pa pruske odn. njemačke oblasti nisu naručile proizvodnju, već ju je Berg - potaknot i neuspiehom patestne zaštite - 1898, uzovorio s F. von. Zeppelinom i njegovim Društvom za promicanje zrakoplovstva (na temelju stečenih iskustava poletio je 1900. zračni brod LZ I). S tim u svezi udovici je prema ugovorima s Bergom i Zeppelinom isplaćena naknada. Navodi o dijelu Schwarzovih životopisnih podataka i postignuća nepouzdani su, pa i proturječni, no kao idejnomu tvorcu i voditelju izradbe prve upravljive aerostatičke letjelice krute konstrukcije nedvojbeno mu pripada istaksuto mjesto u povijesti razvoja znakoplovne tehnike. --Propeler broda iz 1896. te dio dokumenata vezanih uza suradaju s Bergom (naorti, ugovori, korespondencija) u Njemačkom su prirodoslovnom i tehničkom muzeju u Münchenu. U Mađarskoj su

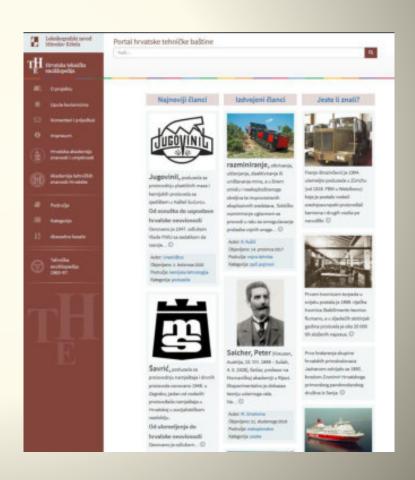
- Institute's fundamental edition and permanent programme of the national culture
- 8 volumes (A-Lo) since 1983
- Printed volumes are digitised and made available online
- Digital version is updated with more than 200 biographies (Lo-Ž)
- In total 12 000 articles



Croatian encyclopedia of technology (2014-)



The croatian technology heritage portal tehnika.lzmk.hr



- Author
- **Published**
- **Updated**

Browse by:

- Subject
- Cathegory
- Alphabetic order

Additional information:

- Additional reading
- Recommended literature
- What to visit?
- Did you know?
- Web links
- From the Institute's archive



Portal hrvatske tehničke baštine

Trail.

Autor: Linedništvo

(avijeno: 5. studenoga 2015 lurirano: 21. studenoga 2018

Degen, Henrik (Heinrich, Henricus) (Lübeck, oko 1801 -Molye, 4. X. 1861), ljevač zvona, izlio najveće zvono zagrebačke katedrale.

Podrijetlom Nijemac, 1833. došao je u Zagreb i stupio kao pomoćnik u zagrebačku ljevaonicu zvona, koju je vodio Antun Schiffer, Nakon Schifferove smrti 1834., vjenčao se njegovom udovicom 1837. te uzeo ljevaonicu u zakup. Posebno se istaknuo lijevajući velika zvona. Godine 1837. pretalio je staro zvono sv. Ladislava, što su ga 1721. izlili Ivan Foresti i Baltazar Schmidt, te izlio novo istoga naziva, koje je rastaljeno 1916. za ratne potrebe. Godine 1843. izlio je dotad najveći brončani odljevak u Hrvatskoj, zvono Sv. Trojstva (Veliki zvon, kako su ga zvali Zagrepčani), visoko 2,16 m, promjera 2,21 m te mase 6453 kg. Oba su zvona lijevana za zagrebačku katedralu i ubrajaju se u remek-djela zvonoljevarstva. Njegova su zvona omamentički bogata, sa širokim vijencima od ruža ili hrastovih grančica s klasjem. U izradbi manjih zvona nije uvijek vodio računa o simetriji, već je figure, ornamente i natpise rasporedivao tako da ispune cijelu površinu zvona. Uz dotadažnje latinske natpise počeo je stavljati i hrvatske (1835). U Hrvatskoj je registrirano više od 260 njegovih zvona. Jedna ulica u Zagrebu nosi njegovo ime:

Ostali podatci Vidi još... 4 ZVONOLEVARSTVO Što pročitati?

I. Kukuljević Sakcinski: Zvonoljevorstvo u Zogrebu. Vienac, 12(1880) 7, str. 174-175.

K. Dočkal: Naša zvona i njihovi (jevaoci. Zagreb, 1942., str.

F. Debeuc: Stara zagrebačka ljevoonica zvona i njeni majstori (levači: Ljevanstvo, 15(1969) 3, str. 131-135.

Što posjetiti?

Muzej grada Zagreba, postov Žive slike: oživljeni znoni likovi

Iz arhive LZMK-a

K. Gagro: DEGEN, HENRIK, Hrvatski biografski leksikon, sv. 3,

Search

Infobox:

ono pv. Ledislava preliveno iz staroga

Lieveč zvone, izlio neviede zvono

one, 1857, lensdio Henrik Degen

Henrik (Heinrich, Henricus)

Mjesto i datum rođenja

Lübeck (Njemačka), 1801.

Mjesto i datum smrti

Molve, 04, 10, 1861.

Kategorija

Potkategorija

Područie.

strojanstvo

Uže područje

industrijski stručnjaci

proizvodno strojanstvo

osobe

Categorije i područja

zagrabačke katedrala.

Opći podatci

Prezime

Depen

- Brief content overview with basic information about the article
- Rich metadata source for internal and external networking

Collaborative efforts of the Miroslav Krleža Institute of Lexicography

- Encyclopaedias Around Table 2005
- Europedia 2008
- Znameniti.hr (since 2017)
- EminentPeople (2017-2018)
- Time Machine (since 2018)
- Stronger together: Building visible and sustainable online encyclopaedias for free access to reliable knowledge in an era of post-truth and propaganda 2019

LZMK Biographical metadata repository (Osobnik on-line)

(2006)



Schein pretraitionips BIDAIN (Salas-Horset, Bellat) Judges Horset). BRADAC (ndama Horost: uslama Kalbalamovoc), Ann-CRNKOVECKI (Cultic od Klickoča, Horvat), Barbara D 1339-59 DXVI at. Ji Orijek, Hrvatska, 7. X. 1929. piler, ker balerina, koreograficioje EUD1; HBL1; HE2; LB41; OED1 obr. o obstalia Bradal obr. u obstelja Črnikovetka HE: LZ/DOK; TTH notivi oblik prezimena u LIM. Balin, u TTH Historie GRASALKOVIC (Ontalizate Hovat), Martja BOBNAT, Aleksandar (Aleksa, Aleksander, Sandor) HORVAL Aleksandra D Sopromita hapanga, 1605. R Sutinske Topice, Hrvanka, 6: XII. 1975. R Zagreb, Hrvatska, 4 N. 1947. Zagreb, Hrvatska, S. V. 1928. deogo, Zagwir nformatologinia, knjižničarka mire, jm! ole a obindy Cratellović HL: NSK mentals, politicar DEC PERUS NEK, THA: ZZE ose u suregojskoj usurlici: Aleksander HORNAT, Ann HORNAT, Andels (Line HORNAT, Antes R Kratic, Hrvatska, 18. III. 1911. D Petology, CA, 1905. Palities, June. E Zagreb, Hrvatska, 22: TV 1941. Zagreb, Hrvatska, 26. D. 1985 firegoj, Zagreb draftresi distanti. HBL 5, HICE O LHPSK NSK SHICK EHUT, BHZ, EUG 4, EUG 4, ELU 2, HBL 5. nadaerak rođenja u LSB/SK: 24, TC 1949. HER RESTRUCTED FOR DESCRIPTION OF THE PROPERTY DBL, HL, LZ DOK, MBL, NSK, SIBL, THIA, TV njesto rođenja u mirogojskoj uzurkci. Zagosti, nadasral uneti u HL poppjelan, 27, DC HORNAL August (Crater) SORVAL Benke HORVAL Beenardina Franjka A Sepot, Hrvatska, 16. VIII. 1902. R. Zimica, Bill, 29. X. 1899. S Zagreb, Hirvatska, 22. II. 1974. R Vlakovci, Hrvatska, 14, IX, 1879. Zagreb, Hrvatska, 23. 1. 1932. Zagreb, Hivatska, 26. II. 1955. Merogog, Zagreb Mirroges, Zagreb legitt, Mr. 1002; HBL 5; SE 2 BROOK, BURD'S, BOOK, BOOK, BLUCK, BBLUS, BBLUS, HSSLO, THA mjeto rođenja u mirograjskoj smrkiri. Krapina HL: LPNP, VIL ene u mieogojskoj uzarlice: Priegla. pdina rođenja s EHU, ELU, HLE, LEJ, HL: 1875. HORVAT, Beris (Borns B.) HORVAI, Branimir (Busc) 8 Zagreb, Hrvstska, 29, VII. 1996. 8 Zagreb, Hrvatska, 30, V. 1929 P. Cetingrad, Hrvatska, 3, VIII. 1898. Zagreb, Hivatska, 11. IX. 1996. Zagreb, Hivanika, 11, VIII, 1968.

HORVAT, Anđela (Lina)

R Krašić, Hrvatska, 18. III. 1911.

S Zagreb, Hrvatska, 26. IX. 1985.

Mirogoj, Zagreb

umj.

povjesničarka umjetnosti, konzervatorica

BRIČ/8; EHU/1; EHZ; EJ/I/4; EJ/II/4; ELU/2; HBL/5;

HE/4; HLE/3; HOL; LEJ/1; OE/3; OE/D1

DBL; HL; LZ/DOK; MBL; NSK; SIBL; TH/A; TV

mjesto rođenja u mirogojskoj umrlici: Zagreb; nadnevak

smrti u HL pogrješan: 27. IX.

- 51 506 entries
- 119 indexed sources

Thank you for your attention!

